

Mikor születik meg a jog? A Polgári Jog előző számaiban foglalt fejtegetések kiegészítésül a kérdés fontosságának dokumentálására a sorozat egyik újabb esete:

Adós, aki ellen végrehajtások vannak folyamatban, hitelezőjének a végrehajtás foganatosítása után fizetést teljesít. A fizetés teljesítése után a hitelező ellen kényszeregyességi eljárás indul. A kényszeregyesség megkötése után az adós ellen csőd nyitattik. A tömeggondnok megtámadja egyebek között az időközben kényszeregyességet kötött hitelező részére teljesített fizetést is. Kérdés, hogy a megtámadás folytán a hitelező az általa felvett összeget, vagy pedig annak quotáját tartozik-e megfizetni. A kényszeregyességet megelőzően keletkezett követelések, amennyiben valamely okból a kényszeregyesség hatálya alól kivonva nincsenek, a kényszeregyességi quota hatálya alá esnek. A kérdés tehát az, hogy a csődtömeggondnok megtámadási követelése a kényszeregyességi eljárás megindulása után, vagy azelőtt keletkezettnek tekintendő-e. Formai szemlélet szerint a csődtömeggondnok megtámadási igénye a csőd megnyitásával keletkezik. A csőd megnyitása hijján ez az igény fenn nem áll. Ebből a szempontból tehát a megtámadás folytán előálló visszatérítési igény, a kényszeregyesség megkötése utáni időben születnék meg. A helyes döntés azonban csak az lehet, hogy vissza kell nyúlni a tényállás szétszakítottságának, előző megjegyzéseinkben kifejtett álláspontjára. A tényállásnak csak a zárópontja, a csőd megnyitása következett be a kényszeregyesség megkötése után, a tényállás további alapja a megtámadott fizetés teljesítése, még a kényszeregyesség előtti időből való. A követelés keletkezését tehát ezuttal is vissza kell vetíteni a követelés tényállásbeli feltételei első részének időpontjára és így a megtámadási igény is csupán quotalisán lesz az időközben kényszeregyességet kötött hitelező által megtérítendő.

B. S.

A tartamengedmény jogi természete. Tartamengedmény alatt azt a kedvezményt értjük, melyet a biztosító ad a biztosítottnak arra az esetre, ha a biztosítási ügyletet hosszabb időre kötik.

Különös jelentőséget adott a praemiumnak az 1927. évi X. t.-c. 8. §-a, mely az eddigi jogállapottal ellentétben ki mondja, hogy „oly kárbiztosítási szerződést, amelynek a szerződésben megszabott időtartama 6 évnél hosszabb, a 6 év eltelte után felmondhatja a biztosított.” A kárbiztosítási szer-